

N:o 142.

Af Herr **Jöns Rundbäck**: *Angående skrifvelse till Kongl. Maj:t om ändring i sättet för markegångsprisernas åsättande och markegångstaxornas uppställning.*

Sistlidne riksdag väckte undertecknad uti Andra Kammaren en motion, N:o 127, i afsigt att få genomförd en ändring i sättet för markegångsprisernas åsättande och markegångstaxornas uppställning.

Såsom bevis för den ifrågasatta förändringens behöflighet androg jag talrika, jemförande exempel, hemtade ur de olika länens markegångstaxor för år 1878 och af dem framgick:

att i markegångstaxorna högst olika värden åsattes och beräknades för varor af samma slag, en omständighet som icke, enligt motionärens åsigt, kunde betingas af de olika orternas varupris.

att i flera län begagnades vid markegångstaxornas upprättande ett hvarken tids- eller ändamålsenligt vigt- och måttssystem.

att vid uppskattningen af eller värdena å vakansafgifterna för hel soldat- eller båtsmansrote stora skiljaktigheter förekommo de olika länen emellan, som icke kunde förklaras ur de skilda orternas knekte- eller båtsmanskontrakt.

att för priskuranternas och markegångstaxornas upprättande allt för stora, kostsamma och onödiga apparat användes.

På grund af allt detta m. m., som i motionen förekommer, ansåg jag, att, för åstadkommande af enhet, enkelhet och reda uti priskuranternas och markegångstaxornas upprättande och uppställning med hvad dit hörer, en fullständig revision måtte företagas med och uti alla de författningar och anordningar som röra detta ämne, hvarvid borde tillses:

att alla uråldriga, numera obehöfliga titlar å räntepersedlar borde ur markegångstaxorna utgå;

att enahanda vigt- och måttssystem för varor af samma slag måtte öfver allt användas och att, såvidt möjligt vore, ensamt vigten begagnades vid beräkningen af varuvärden;

att de numera öfverflödiga sammanträden för priskuranternas upprättande borde försvinna och detta desto hellre, som markegångsdeputerade, hvilka merendels väljas från länens skilda delar, både borde och kunde hafva reda på varupriserna inom orten under löpande året;

att Marinförvaltningen måtte i likhet med Arméförvaltningen till länens markegångsdeputerade lemna uppgift å det pris, hvartill båtsmännens beklädnads- och utredningspersedlar kunde af Marinförvaltningen anskaffas; och vidare att båda dessa förvaltningar måtte få i uppdrag att uppgifva, hvilka och huru många de persedlar äro, som skola ingå i de olika länens vakansersättningar;

att, på grund af föreskrifterna i 75 § Regeringsformen, närmare bestämmelser måtte lemnas om Kammarkollegii rätt att göra ändring uti de af markegångsdeputerade åsatta värden.

Till hvad jag sålunda, som visadt är, i förenämnda min motion androg, vill jag nu endast tillägga, att det synes vara skäl vid en blifvande utredning att jemväl taga i öfvervägande, om icke, för besparing af tid och kostnader, markegångsdeputerades åliggande kunde öfverflyttas till landstingen eller pröfningskomitéerna.

Detta mitt förslag, som enhälligt tillstyrktes af det Utskott som fått det till behandling vid sistlidne riksdag, och slutligen af Andra Kammaren utan diskussion godkändes den 12 sistlidne Maj, medhann dock icke Första Kammaren att behandla under den korta tid, som då återstod för Riksdagens samvaro. Af denna anledning vågar jag, i närmaste öfverensstämmelse med förra lydelsen, ånyo framlägga omförmällda förslag, då jag föreslår,

att Riksdagen behagade ingå till Kongl. Maj:t med en underdånig skrifvelse derom, att, på det en del titlar å numera icke användbara skatte- och räntepersedlar, måtte kunna ur markegångstaxorna uteslutas samt på det enahanda vigt- och måttssystem måtte för varor af samma slag i samtliga markegångstaxorna komma att användas, och på det öfverensstämmelse måtte, så vidt ske kan, vinnas uti värdet för soldaternas och båtsmännens beklädnads- och utredningspersedlar samt för vakansersättningarne uti landets

olika delar, Kongl. Maj:t täcktes låta öfverse och granska alla de författningar, som hafva afseende på priskurantsuppgifterna och markegångstaxornas upprättande; hvarvid jemväl torde tagas i öfvervägande, om icke de många förberedande åtgärder, som nu föregå markegångstaxornas upprättande, kunde inskränkas eller, om möjligt, undvikas, och om icke det uppdrag, som nu tillkommer markegångsdeputerade, kunde till landstingen eller pröfningskomitéerna öfverflyttas; och att Kongl. Maj:t täcktes, så snart denna utredning skett, och om möjligt till nästa riksdag, till Riksdagen framkomma med det förslag som af pröfnings föränledes.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 5 Februari 1880.

J. Rundbäck.